

Investigar en educació

Codi: 101655

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	2	A
2500261 Pedagogia	OB	2	A

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Martínez Melo

Correu electrònic: Montserrat.Martinez.Melo@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Montserrat Martínez Melo

Laura Arnau Sabates

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió bàsica i aplicada dels enfocaments i dels processos de recerca en educació i de l'obtenció i tractament de la d'informació i la seva anàlisi i interpretació mitjançant eines informàtiques específiques.

La necessitat i importància de la investigació ha anat augmentant en els darrers anys dins l'àmbit de les Ciències de l'Educació i de les Ciències Socials. Així doncs, aquesta assignatura és de cabdal importància per a configurar el perfil professional del pedagog i l'educador social, en els que una de les funcions fonamentals, enteses aquestes com a conjunt de tasques específiques d'aquests professionals, fa referència a la capacitat d' investigar, avaluar, i innovar; identificant-se concretament en dur a terme una tasca investigadora pròpia del qui ha rebut una formació científica.

D'altra banda, es fomenta la capacitat d'anàlisi, el treball en equip, l'ús de software especialitzat i la interpretació de la informació provinent de les dades produïdes en el sí dels fenòmens socioeducatius, a més de proporcionar coneixements que s'utilitzaran en moltes de les assignatures del currículum on s'analitzen o es desenvolupen recerques pròpies dels seus àmbits específics.

Per la qual cosa queda delimitada clarament la contribució de l'assignatura als perfils professionals a qui va dirigida.

Els objectius que cal assolir es concreten en:

- Afavorir la comprensió dels conceptes i terminologia bàsica de la investigació educativa contemporània, de manera que els estudiants siguin capaços d'interpretar informes de recerca publicats en mitjans especialitzats i puguin accedir, en un futur, a cursos de formació metodològica d'aprofundiment.
- Desenvolupar una actitud positiva, crítica i plural cap a la investigació com a eina de comprensió i millora de la realitat educativa.
- Conèixer i comprendre les característiques fonamentals dels principals mètodes de recerca aplicats al camp de l'educació.
- Valorar les avantatges i limitacions de les metodologies d'enfocament quantitatiu, qualitatiu i mixt.
- Conèixer els principis bàsics que regeixen la presentació dels treballs de recerca.
- Desenvolupar aptituds en el maneig d'un repertori ampli d'estratègies i procediments per a la recollida, anàlisi i interpretació de dades que familiaritzin els estudiants en les tècniques de recerca a l'ús.
- Conèixer les principals eines informàtiques per a l'anàlisi de dades.

Competències

Educació social

- Conèixer i aplicar processos de recollida de la informació, anàlisi, tractament i valoració d'aquesta, per a la millora de la pròpia pràctica professional i la fonamentació de l'acció professional.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.

Pedagogia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar, tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin millorar la pràctica educativa i formativa.
- Impulsar processos de millora a partir dels resultats obtinguts de les investigacions o de processos de detecció de necessitats.

Resultats d'aprenentatge

1. Desenvolupar estudis descriptius a partir de l'elaboració d'estratègies i instruments per a l'obtenció i registre d'informació quantitativa i qualitativa.
2. Dissenyar estudis descriptius quantitius i qualitius a partir de problemes o necessitats
3. Dissenyar estudis descriptius quantitius i qualitius a partir de problemes o necessitats.
4. Elaborar informes a partir dels resultats obtinguts.
5. Formular adequadament problemes i hipòtesis d'investigació en contextos reals o simulats.
6. Identificar les perspectives metodològiques de les investigacions analitzades.
7. Proposar millores a partir d'estudis o investigacions publicades.
8. Relacionar els resultats d'investigació amb els processos d'innovació.
9. Valorar les debilitats i fortaleses d'investigacions (informes, articles) a partir dels seus apartats.

Continguts

BLOC A (4 ECTS)

La construcció i el desenvolupament del coneixement científic en educació. Epistemologia i metodologia de la recerca:

- L'educació com a coneixement científic

- El procés d'investigació en educació
- Paradigmes d'investigació en educació
- Mètodes i dissenys d'investigació: quantitatius, qualitatius, mixtes

BLOC B (8 ECTS)

Tècniques i instruments d'obtenció i registre d'informació qualitatives i quantitatives:

- Principals instruments per al registre de la informació
- Principals tècniques per a l'obtenció d'informació
- Construcció i validació d'instruments

Anàlisi qualitativa de variables socioeducatives:

- Característiques de l'anàlisi qualitatiu en el marc de la recerca
- Models d'anàlisi de dades
- El procés d'anàlisi de dades qualitatives en investigació
- Programari per a l'anàlisi de dades qualitatives

Anàlisi quantitativa de variables socioeducatives:

- Programari per a l'explotació de dades quantitatives
- Variables socioeducatives: característiques i nivells de mesura
- L'estadística en el marc de la investigació científica
- Anàlisi descriptiva de variables categòriques
- Anàlisi descriptiva de variables quantitatives
- Anàlisi bivariàble
- Introducció a la inferència estadística

Metodologia

Presencial en gran grup:

Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

Seminaris i Pràctiques de laboratori:

Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de dades, anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup.

Activitat d'avaluació:

Activitats destinades a la verificació i qualificació dels assoliments a partir de treballs i proves escrites.

Activitat autònoma:

Treball propi per adquirir les competències de manera autoregulada.

Activitat supervisada:

Treball no presencial dirigit a partir de pautes proporcionades pel professorat.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Gran grup	60	2,4	3, 4, 5, 6, 9
Seminaris i Pràctiques de laboratori	30	1,2	1, 3, 4, 8
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades	60	2,4	1, 3, 4, 7
Tipus: Autònomes			
Activitat autònoma	150	6	3, 4, 5, 7

Avaluació

Per poder superar l'assignatura, la nota final ha de ser mínim de 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

La nota final es calcularà d'acord a les mitjanes ponderades de les notes de les parts teòriques i pràctiques (del bloc A i bloc B).

En relació al Bloc A la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació de cada bloc.

En relació al Bloc B la nota mínima per aprovar ha de ser un 5. Es farà el promig a partir d'una puntuació mínima de 5 en cada activitat d'avaluació.

En quant al treball final de l'assignatura, i donat el seguiment continu que es farà del mateix (bé mitjançant seminaris, bé tutories individualitzades), s'ha d'aprovar amb un mínim de 5 i no serà recuperable.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit del Bloc A i del Bloc B se'ls donarà l'oportunitat de superar la matèria refent a l'activitat o activitats no superades.

Les dates d'avaluació (exàmens i recuperació) així com les dates de lliurament del treball de curs són:

	Grau en Educació Social	Grau en Pedagogia
Control del temari Bloc A	28/11/2019	26/11/2019
Control del temari Bloc B	30/01/2020	18/02/2020
	16/04/2020	14/04/2020
	11/06/2020	02/06/2020
Recuperació exàmens	25/06/2020	16/06/2020
Lliurament del treball final	02/07/2020	23/06/2020

La resta de pràctiques, casos i problemes estaran distribuïts al llarg de tota l'assignatura, temporitzades en la data d'inici de la pràctica i de lliurament; aquestes dates constaran en el programa de l'assignatura que es farà accessible el primer dia de classe.

La devolució i el seguiment de les activitats que formen part de la qualificació serà inferior a un mes. L'estudiant que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

El lliurament correcte de les tasques encarregades pel professor/a és requisit imprescindible per poder ser avaluat.

La còpia o plagi de material, tant en el cas de treballs, pràctiques o exàmens, implica una qualificació final de suspès de l'assignatura. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tota una part del treball d'un/a altre/a company/a.

L'equip de professorat considera indispensable l'assistència a les classes i farà seguiment de la mateixa.

El professorat establirà els sistemes de dinamització, seguiment i avaluació del treball en grup adequats en cada moment.

Cal mostrar una actitud compatible amb la professió docent com a requisit per aprovar l'assignatura. Algunes competències clau són: escolta activa, respecte, participació, cooperació, empatia, puntualitat, no jutjar, argumentar, ús del mòbil adequat, etc.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc A (Individual)	10%	0	0	3, 5, 6, 9
PART 1. TEORIA. Control del temari del Bloc B (individual)	30%	0	0	1, 3, 4, 7, 8, 9
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de les pràctiques realitzades en el Bloc A (individual i grupal)	10%	0	0	3, 4, 5, 6
PART 2. PRÀCTIQUES. Recull de pràctiques realitzades al Bloc B (individual i grupal)	30%	0	0	1, 3, 4
PART 2. Treball grupal que es va elaborant al llarg del curs acadèmic referit als Blocs A i B	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 8

Bibliografia

Metodologia

Albert, M.J. (2007). *La investigación Educativa*. Madrid: McGraw Hill

APA (2009). *Publication Manual of American Psychological Association* (Sixth Edition). Washington, DC: APA

Arnal, J.; del Rincón, D.; Latorre, A. (1992). *Investigación educativa: fundamentos y metodología*. Barcelona: Labor

- Alvira Martín, Francisco (2004). *La encuesta: una perspectiva general metodológica*. CIS. Cuadernos Metodológicos
- Azofra Marquez, Mª José (1999) *Cuestionarios*. CIS. Cuadernos Metodológicos.
- Bisquerra, R. (coord.) (2004), *Metodología de la Investigación Educativa*. Madrid: La Muralla
- Bryman, A. (2004), *Social research methods. 2nd ed.* Oxford: Oxford University Press
- Cohen, M., Manion, L. (2002), *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla
- Corbetta, P. (2007). *Metodología y Técnicas de Investigación Social*. Madrid: McGraw-Hill
- Del Rincón, D. ; et al. (1995). *Técnicas de Investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Dykinson.
- García Ferrando, Manuel (1994). *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. 2a edición amp. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 96
- Gordo, A.J.; Serrano, A. (Coord.) (2008) *Estrategias y prácticas cualitativas de investigación social*. Madrid. Pearson. Prentice Hall.
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2003). *Metodología de la investigación*. 3^a ed. Méjico, D.F.: McGraw-Hill
- Hernández, R.; Fernández, C.; Baptista, P. (2007). *Fundamentos de metodología de la investigación*. Madrid. McGraw-Hill
- Jariot, M. (2010). L'anàlisi quantitativa. *En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 143-152). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Jariot, M. (2010). El qüestionari. *En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 127-133). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB
- Latorre, A., del Rincón, D., Arnal, J. (2003), *Bases metodològiques de la investigació educativa*. Publicació Barcelona: Experiència
- Leon, O.; Montero, I. (2015). *Métodos de investigación en Psicología y Educación (4a edición)*. Madrid: McGraw-Hill.
- López Roldán P, Lozares Colina C (1999). *Anàlisi bivariàble de dades estadístiques*. Univ. Autònoma de Barcelona
- López Roldán P, Lozares Colina C (2000). *Anàlisi multivariàble de dades estadístiques*. Univ. Autònoma de Barcelona.
- McMillan, J.H.; Schumacher, S.(2005). *Investigación Educativa*. 5^a ed. Madrid: Pearson-Addison Wesley.
- McMillan, J.H.; Schumacher, S. (2010). *Research in education: evidence-based inquiry*. 7th ed. Boston: Pearson
- Mertens, D.M. (2010). *Research and Evaluation in Education and Psychology (Third Edition)*. California: SAGE Publications.
- Quivy, R.; Van Campenhoudt, L. (1999). *Manual de investigación en ciencias sociales*. Méjico: Limusa
- Rodríguez Parrón, M. (2010). L'observació. *En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 117-120). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB

Rodríguez Parrón, M. (2010). L'entrevista. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 121-126). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB

Rodríguez Parrón, M. (2015). L'observació de la interacció. En Feixas, M.; Jariot, M.; Tomàs-Folch, M. (coords.). *El pràcticum de pedagogia i educació social*. (pp. 153-164). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB

Sánchez Carrión, J. J. (1995). *Manual de análisis de datos*. Madrid: Alianza.

Sandín, M.P. (2003). *Investigación cualitativa en educación*. Madrid: McGraw Hill.

Van Manen, M. (2003): *Investigación educativa y experiencia vivida*, Barcelona, Idea Books.

Stevens S S (ed.) (1951) *Handbook of Experimental Psychology*. Wiley, New York

Anàlisi de dades

Botella et al.(2001). *Anàlisi de dades en Psicologia I*. Madrid. Piràmide.

Gil, J., Diego, J.L., García, E., & Rodríguez, G. (1997). *Estadística básica aplicada a las ciencias de la educación*. Sevilla: Kronos.

Gil, J., Diego, J.L., García, E., & Rodríguez, G. (1997). *Problemas de estadística aplicada a las ciencias de la educación*. Sevilla: Kronos.

Hair, J.F.; Anderson, R.E.; Tatham, R.L.; Black, W.C. (1999). *Análisis multivariante*. Prentice-Hall.

Levy, J.P.; Valera, J. (2003). *Análisis multivariado para ciencias sociales*. Madrid: Prentice-Hall.

Pardo, A.; Ruiz, M.A. (2005). *Anàlisi de dades con SPSS 13*. Madrid. Mc Graw Hill.

Pardo, A.; San Martín, R. (2004). *Anàlisi de dades en Psicologia II*. Madrid. Piràmide.

Perez Juste, R. et al. (2009). *Estadística aplicada a la educación*. Madrid: Pearson.

Ritchev, F.J.(2006). *Estadística para las ciencias sociales*. Méjico: McGraw Hill.

Rodríguez Parrón, M. (2010). L'anàlisi qualitativa. En Jariot, M.; Merino, R.; Sala, J. (coords). *Les pràctiques d'educació social. Eines per al seu desenvolupament*. (pp 153-159). Col. Materials. Bellaterra: Servei de publicacions UAB

Al llarg de l'assignatura les professores oferiran a l'estudiant llibres, articles i altres documents per ampliar i/o aprofundir en els diferents temes.